

SMERNICA č. 3/2020/R

Interný predpis

Prevencia a riešenie šikanovania žiakov

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

Riaditeľka Obchodnej akadémie Mareka Frauwirtha v súlade so smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, podľa § 3 písm. d) a o) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade s článkom 11 ods. 2 písm. f) druhým bodom Organizačného poriadku Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu vydáva túto smernicu k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov Obchodnej akadémie Mareka Frauwirtha.

Táto smernica upravuje základné znaky, formy a prejavy šikanovania žiakov, možnosti preventívneho pôsobenia a metódy riešenia šikanovania žiakov v nadväznosti na zodpovednosť školy a školského zariadenia podľa § 144 ods. 1 písm. o) a § 153 ods. 1 zákona a na práva žiaka podľa § 144 ods. 1 písm. i) a k) zákona.

Čl. 2

Charakteristika šikanovania

(1) Na účel tejto smernice sa **šikanovaním** rozumie

- a) správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo
- b) úmyselný spravidla **opakovaný útok** voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.

(2) Podstatou šikanovania je najmä

- a) úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky,
- b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
- c) prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.

(3) Šikanovanie sa môže prejavíť

- a) **v priamej forme**, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním
- b) **v nepriamej forme**, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.

(4) Kyberšikanovanie je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.

(5) Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky

- a) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
- b) agresor vystupuje často anonymne,
- c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,
- d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obeť na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
- e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
- f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
- g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
- h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
- i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
- j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
- k) zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.

(6) Šikanovanie môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.

(7) Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin

- a) ublíženia na zdraví (§ 155 Trestného zákona),
- b) obmedzovania osobnej slobody (§ 183 Trestného zákona),
- c) lúpeže (§ 188 Trestného zákona),
- d) vydierania (§ 189 Trestného zákona),
- e) hrubého nátlaku (§ 190 Trestného zákona),
- f) nátlaku (§ 192 Trestného zákona),
- g) porušovania domovej slobody (§ 194 Trestného zákona),
- h) sexuálneho násillia (§ 200 Trestného zákona),
- i) sexuálneho zneužívania (§ 201 až 201b Trestného zákona),
- j) krádeže (§ 212 Trestného zákona),
- k) neoprávneného užívania cudzej veci (§ 215 Trestného zákona),

- l) poškodzovania cudzej veci (§ 245 Trestného zákona),
- m) nebezpečného vyhrážania sa (§ 260 Trestného zákona),
- n) nebezpečného prenasledovania (§ 360a Trestného zákona),
- o) výroby detskej pornografie (§ 368 Trestného zákona),
- p) rozširovania detskej pornografie (§ 369 Trestného zákona),
- q) prechovávanía detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení (§ 370 Trestného zákona),
- r) ohovárania (§ 373 Trestného zákona).

(8) Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu **priestupku proti občianskemu spolunažívaniu** (§ 49 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov) alebo **priestupku proti majetku** (§ 50 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov).

(9) Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku (§ 22 Trestného zákona) nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.

(10) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin

- a) neprekazenia trestného činu (§ 341 Trestného zákona),
- b) neoznámenia trestného činu (§ 340 Trestného zákona),
- c) ublíženia na zdraví (§ 158 Trestného zákona).

Čl. 3

Prevenia šikanovania

(1) Prevenia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou

a) súčasťi výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v rámci každodenného vyučovania, obsahového zamerania a didaktiky predmetov a prierezových tém:

1. osobný a sociálny rozvoj,
2. mediálna výchova,
3. multikultúrna výchova,
4. ochrana života a zdravia,

5. výchova a vzdelávanie k ľudským právam,
6. výchova k občianstvu,
7. boj proti extrémizmu,
8. výchova k manželstvu a rodičovstvu

b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi.

(2) Riaditeľka školy, koordinátorka prevencie a triedny učiteľ **priebežne informujú** zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“) alebo zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu **o preventívnych činnostiach školy**. Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ venujú zvýšenú **pozornosť efektívnosti týchto činností**. Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastráňovanie.

(3) Riaditeľka školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ **vopred preveria** navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiadúcemu vplyvu neodborných činností, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na žiakov.

(4) Riaditeľka školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania

- a) všetkých žiakov príslušnej školy a ich zákonných zástupcov,
- b) zamestnancov školy príslušnej školy,
- c) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
- d) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.

(5) Riaditeľka školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania. Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie najmä

- a) vytvára pozitívne prostredie v škole,
- b) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,
- c) určuje v školskom poriadku pravidlá správania sa, vrátane sankcií za ich porušenie, používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií) v priestoroch školy,
- d) rozpracúva podrobnosti prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy
- e) zabezpečuje v súlade s pracovným poriadkom školy zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení a v čase mimo

vyučovania, najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,

f) oboznamuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,

g) informuje o postupe pri zistení šikanovania, najmä

1. pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,
2. žiakov,
3. zákonných zástupcov žiaka,
4. osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
5. zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,

h) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,

i) určuje v pracovnom poriadku školy povinnosť zamestnancov školy oznamovať podozrenie zo šikanovania,

j) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, prostredníctvom zvyšovania digitálnej gramotnosti učiteľov,

k) spolupracuje s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „centrum“) a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,

l) zapája do prevencie šikanovania žiacku školskú radu, radu školy a zriaďovateľa.

Čl. 4

Metódy riešenia šikanovania

- (1)** Riaditeľka školy alebo ňou poverená osoba zostavuje tím zamestnancov školy, ktorý navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení šikanovania.
- (2)** Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä
 - a) zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí,
 - b) zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
 - c) vykonáva opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede agresora jeho izoláciou počas preverovania šikanovania,
 - d) preveruje šikanovanie bezodkladne v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
 - e) zabezpečí, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom,

- f) zabezpečí zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
- g) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom,
- h) kontaktuje vo vzťahu k obeti, agresorovi a svedkovi šikanovania
 1. zákonných zástupcov,
 2. osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 3. zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
 4. zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je žiak umiestnený,
- i) kontaktuje miestne príslušné centrum,
- j) zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy,
- k) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania,
- l) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
- m) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

Čl. 5

Opatrenia na riešenie šikanovania

(1) Opatreniami na riešenie šikanovania pre obeť a jej zákonných zástupcov (osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu), sú najmä

- a) odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť,
- b) zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s CPPP a P,
- c) zaistenie bezpečia obete,
- d) zabezpečenie informovania a poradenstva o šikanovaní pre osoby uvedené v článku 3 ods. 2.

(2) Opatreniami na riešenie šikanovania pre agresora a jeho zákonných zástupcov (osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je agresor umiestnený na základe rozhodnutia súdu), sú najmä:

- a) odporúčanie zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť centra,
- b) preloženie agresora do inej triedy alebo do inej výchovnej skupiny, ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie,
- c) uloženie opatrenia vo výchove podľa § 58 ods. 2 a 3 zákona č. 245/2008 Z. z o výchove a vzdelávaní

(3) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

Čl. 6

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

(1) Riaditeľka školy je povinná oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil

a) šikanovania,

b) spáchania trestného činu uvedeného v čl. 2 ods. 7 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. 2 ods. 8 v súvislosti so šikanovaním.

(2) Riaditeľka školy je povinná orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť

a) podozrenie podľa odseku 1,

b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,

c) opatrenia, ktoré prijala podľa článku 4 alebo článku 5.

Čl. 7

Spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí a odborní zamestnanci s rodinou obete a s rodinou agresora.
2. Pri pohovore so zákonnými zástupcami obete, agresora alebo svedka sú pedagogickí a odborní zamestnanci povinní dbať na taký prístup a najmä zachovanie dôvernosti informácií.
3. Spoluprácu pri danej problematike so špecializovanými inštitúciami za školu zabezpečuje výchovný poradca a koordinátor prevencie.
4. Riaditeľka školy môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.

5. O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom poskytne každému zo zúčastnených osôb.

Čl. 8

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa Metodické usmernenie č. 7/2006-R z 28. marca 2006 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach.

Čl. 9

Záverečné ustanovenie

S touto smernicou boli oboznámení pedagogickí zamestnanci školy na zasadnutí pedagogickej rady dňa 28. januára 2020.

Táto smernica nadobúda s účinnosťou **1. februára 2020.**

Banská Bystrica 28. januára 2020

Mgr. Lívia Žuffová
riaditeľka školy

Príloha:

Postup riešenia v prípade zistenia šikanovania na Obchodnej akadémii Mareka Frauwirtha, Tajovského 25, Banská Bystrica

1. Hlavné zásady

- a) situáciu nebagatelizovať, zachovať pokoj,
- b) chrániť zdroj informácií, neprezradiť ho,
- c) prezradiť čo najmenej o tom, čo už o situácii vieme,
- d) všetky výpovede starostlivo zaznamenať.

2. Všeobecný postup:

V prípade, že v priestoroch školy počas vyučovania, na športoviskách resp. na školských akciách sa zistí prípad šikanovania, je každý pedagogický a nepedagogický zamestnanec povinný postupovať nasledovným spôsobom:

- 1) Zamestnanec, ktorý zistí prípad šikanovania, informuje o tejto skutočnosti triedneho učiteľa agresora a obeť, výchovného poradcu a zástupcu vedenia školy. Pri vážnych prípadoch, ale aj pri agresii agresora zamestnanec zavolá políciu.
- 2) Výchovný poradca školy si na vyšetrenie prizve daných žiakov (individuálne), zamestnanca školy, ktorý skutočnosť oznámil a triednych učiteľov. O danom vyšetrení spíše zápis, ktorý výchovný poradca založí k riešeným prípadom a druhé vyhotovenie triedni učiteľa priložia ku katalógovým listom žiakov.
- 3) V zápise popíše skutočnosť, vyjadrenia agresora a obeť a navrhne opatrenia na riešenie.
- 4) Výchovný poradca školy v spolupráci s triednymi učiteľmi agresora a obeť si pozve na pohovor rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov. K pohovoru prizvú aj riaditeľa školy. Aj o tomto stretnutí spíše zápis.
- 5) Po písomnom uzavretí celého prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, vyjadrení agresora a obeť, rodičov, resp. zákonných zástupcov týchto žiakov, riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe v súlade s vnútorným poriadkom školy, resp. Zákonom č. 300/2005 Z. z. a č. 372/1990 Zb. a v súlade s čl. 6 a 7 tejto smernice.
- 6) Nakoľko šikanovanie je závažným negatívnym spoločenským javom, celý prípad vyšetrenia šikanovania sa bude realizovať pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia daného prípadu. Týmto postupom nie je dotknutá informačná povinnosť školy. V prípade, že tento negatívny jav zistí žiak školy, je povinný okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho triedneho učiteľa a v jeho neprítomnosti výchovného poradcu školy.

- 7) V prípade, že tento negatívny jav zistí žiak školy, je povinný okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho triedneho učiteľa a v jeho neprítomnosti výchovného poradcu školy.

3. Podrobný priebeh vyšetovania

(1) **Pri vyšetovaní hľadáme odpovede na otázky:**

- a) Kto je obeť, koľko ich je?
- b) Kto je agresor, koľkí sú?
- c) Kedy, kde a ako ubližovali agresori obetiam?
- d) K akým závažným prejavom došlo?
- e) Ako dlho šikanovanie trvá?

(2) **Vypočutie obete** (individuálne, ideálne tak, aby agresor nevedel o tom, že sa situácia rieši); ubezpečiť obeť, že nepodnikneme žiadne kroky bez toho, aby sme nezískali jej súhlas.

(3) **Vypočutie svedkov**, zozbieranie a zazálohovanie dôkazových materiálov (špeciálne v prípade kyberšikany), zozbieranie svedkov, ktorí budú pravdivo vypovedať. Rozhovory so svedkami robiť individuálne. Nikdy nekonfrontovať obeť a agresora!

(4) **Vypočutie agresora/agresorov** - ak ich je viac, tak individuálne.

(5) **Spísanie zápisu z vypočutia**. Zápis sa priloží k riešeným prípadom u výchovného poradcu a druhá kópia ku katalógovým listom žiakov. V zápise bude: popis skutočnosti, vyjadrenie obete, vyjadrenie agresora, vyjadrenie svedkov, navrhnuté opatrenia.

(6) **Zaistenie ochrany obete**. Zvýšiť dozor, oslobodenie od dochádzky na niekoľko kritických dní...

(7) **Výchovný poradca spolu s triednym učiteľom si pozve osobitne rodičov obete, rodičov agresora, resp. zák. zástupcov**. Z pohovoru sa spíše zápisnica. Rodičom obete poskytnúť podporu; rodičov agresora požiadať o spoluprácu. V prípade, že nespolupracujú, len ich oboznámiť so situáciou a dať im podpísať zápis. Rodičov viacerých agresorov si pozývať osobitne.

(8) Celý prípad vyšetovania sa realizuje pri zachovaní dôvernosti až do vyriešenia prípadu.

(9) Vo vážnych prípadoch upovedomiť políciu, kontaktovať CPPPaP.

(10) Po písomnom uzavretí celého prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, vyjadrení obete, svedkov, agresorov a zák. zástupcov. **Riaditeľ rozhodne o ďalšom postupe v súlade s vnútorným poriadkom školy**

(11) Oboznámenie triedy. Oznámime spolužiakom či a ako budú vinníci potrestaní. Vo vážnejších prípadoch oboznámenie urobí riaditeľ školy. V prípade obáv o bezpečnosť obete od tohto kroku upúšťame.

4. Zásady vedenia rozhovoru s aktérmi šikanovania, svedkami a pod. :

(1) Rozhovor s obeťou

- a) necháme obeť samostatne hovoriť, citlivo ju povzbudzujeme, aby hovorila čo najviac,
- b) po spontánnej výpovedi sa začneme pýtať na všetky podrobnosti,
- c) "Čo sa stalo? Kde sa to stalo? Kto čo urobil? Ako sa správali ostatní prítomní?"
- d) obeť uistíme o jej ochrane,
- e) môžeme obeť požiadať, aby celý incident napísala,
- f) ak je viditeľné zranenie, upovedomíme lekára, prípadne políciu,
- g) upovedomíme rodičov,
- h) pozor na falošné obvinenia.

(2) Rozhovor s agresorom

- a) skôr, ako začneme naostro vyšetrovať, zvážime, aká je možnosť agresora usvedčiť,
- b) ak je táto možnosť veľmi malá, hlavne v prípade strachu a obáv obete, musíme sa uspokojiť s tým, že urobíme všetko pre ochranu obete,
- c) otvorene povieme o obvinení a sledujeme reakcie (chránime obeť i svedkov),
- d) jednáme kľudne, bez emócií, premyslene,
- e) necháme samostatne hovoriť agresora, prípadne mu dáme celú situáciu napísať f) kladieme mu jasné a presné otázky,
- g) kým prípad nie je vyriešený, neodsudzujeme,
- h) aj v prípade vyriešeného problému odsúdime čin, nie celú osobnosť (ako človek má šancu na nápravu),
- i) informujeme o možných sankciách a ďalšom postupe.

(3) Rozhovor so svedkami

- a) individuálne rozhovory,
- b) kladieme konkrétne otázky,
- c) volíme otvorené otázky, na ktoré sa nedá odpovedať áno - nie - neviem
- d) musíme čeliť výhovorkám.

(4) Rozhovor s rodičmi obeť

- a) informujeme ich o celom priebehu vyšetrovania,
- b) ubezpečíme ich o ochrane ich dieťaťa,
- c) snažíme sa dohodnúť na spolupráci,
- d) ak treba odporučíme spoluprácu z odborníkom v CPPPaP.

(5) Rozhovor s rodičmi agresora

- a) oboznámime rodičov o podstate činu, o priebehu vyšetrovania i o celkovom správaní sa žiaka v škole,
- b) u tých rodičov, ktorí nemajú záujem spolupracovať a ktorí priamo negatívne ovplyvnili správanie svojho dieťaťa, rozhovor zbytočne nepredlžujeme. Oboznámime ich o možných sankciách a o ďalšom postupe,
- c) zápis z jednaní im dáme podpísať,
- d) ak treba, doporučíme spoluprácu z odborníkom v CPPPaP.

5. Metódy riešenia šikanovania

a) Pri vyšetrení šikanovania žiakov sa budú v našej škole používať tieto metódy:

- zaistenie ochrany obetiam,
- rozhovor so žiakmi, ktorí na šikanovanie upozornili, rozhovor s obeťou a agresormi,
- nájdenie vhodných svedkov, individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami – nikdy nekonfrontovať obeť a agresora,
- kontaktovanie rodičov resp. zákonných zástupcov žiakov,
- kontaktovanie špecializovaných inštitúcií – CPPPaP, políciu,
- využitie anonymnej dotazníkovej metódy...

b) Pri výskyte skupinového násillia voči obeť sa bude používať tento postup:

- okamžitá pomoc obeť,
- dohoda riaditeľa školy s výchovným poradcom, školským psychológom, triednymi učiteľmi a s ostatnými pedagogickými zamestnancami školy na postupe vyšetrovaní
- vlastné vyšetrenie,
- zabránenie moźnej krivej výpovede agresorov, ich izolácia bez možnosti dohodnúť sa na spoločnej výpovedi,
- pokračujúca pomoc a podpora obeť,

- nahlásenie prípadu polícii – rozhodne riaditeľ školy,
- kontaktovanie rodičov resp. zákonných zástupcov žiakov – zabezpečia triedni učitelia,
- kontaktovanie špecializovaných inštitúcií – CPPPaP, políciu